
W dniu 11 maja 2019 roku Zamek Królewski w Warszawie uroczyście otworzył dla publiczności swoje odtworzone ogrody. Po raz pierwszy kompletne towarzyszą rezydencji, która zyskuje oprawę godną siedziby królów i Rzeczypospolitej. Ogrody wracają w dialogu ze swoją przeszłością, z tradycją miejsca i zakorzenionymi tu formami. Po ponad 70-ciu latach kończy się etap licznych i wspaniałych wizji projektowych, rozpoczętych i niedokończonych realizacji, sytuacji niszczących teren do zera, dewastacji, lekceważenia i marginalizacji otoczenia Zamku.

Brak ogrodów był bardzo widoczny w krajobrazie Warszawy. W przeszłości już od XVIII wieku, od czasów króla Stanisława Augusta próbowano zagospodarować teren pod Zamkiem. Kiedy tylko nadarzała się ku temu okazja, bieg historii przerywał działania zmierzające do osiągnięcia celu.

Zamek Królewski w Warszawie głęboko wpisany jest w historię jako symbol polskiej państwowości i suwerenności. Reprezentacyjny ogród zawsze stanowił niezbędne dopełnienie rezydencji monarchów. Pierwsze wzmianki o Ogródzie Zamku pochodzą z XV w., a więc z zamierzchłych czasów ksiąząt mazowieckich. W kolejnych stuleciach jego losy były zmienne - na skutek zawirowań historycznych pojawiał się i znikał, kurczył i rozszerzał, popadał w zaniedbanie i odzyskiwał swój blask.

Ogrody zamkowe - zrewitalizowany w 2015 Górny i w 2018 Dolny - tworzą wzajemnie dopełniającą się całość, stylistycznie łączącą ducha modernizmu międzywojennego z elementami sztuki baroku.

Prace nad odtworzeniem ogrodów trwały od 2013 r. do 2018 r. Projekt obejmował obszar ponad 2,5 ha, a jego podstawę miały stanowić odtworzone - w stopniu w jakim to możliwe - boskiety grabowe. Zaplanowano powrót licznych elementów architektury parkowej: fontann, waz z roślinnością, ławek, ścieżek czy rabat kwiatowych. Wzorem koncepcji architekta Szyszko - Bohusza z 1937 roku założenie oparto na dwóch osiach symetrii: poprzecznej - łączącej boskiety, oraz podłużnej - spinającej Ogród Górny od elewacji Zamku z Ogrodem Dolnym aż do Wisłostrady. Na środku osi podłużnej odtworzono wgłębnik trawiasty zakończony półkolistymi schodami oraz dwie fontanny w Ogródzie Górnym.

Ogród Dolny zachowuje charakter nadany jeszcze przez króla Stanisława Augusta. Jest ogrodem dostępnym dla publiczności - swego rodzaju parkiem publicznym, ale o charakterze rezydencjonalnym. Górny natomiast wydzielony diagonalnymi ścieżkami na skarpie jest bliższy rezydencji i odgrywa rolę dawnego ogrodu przeznaczonego do dyspozycji mieszkańców rezydencji.

Adaptacja Ogródów Zamku Królewskiego podczas procesu rewaloryzacji do współczesnych wymagań, które stawia się dla tego typu obiektów, pozwoliła uzyskać planowane cele użytkowe przy jednoczesnym zachowaniu i poszanowaniu materii zabytkowej. Ogrody posiadają najnowocześniejsze na dzień dzisiejszy rozwiązania technologiczne, które są niejako "niewidoczne" dla odbiorcy ogrodu.

Prace inwestycyjne zostały sfinansowane z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych VIII osi priorytetowej Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ogrody zamkowe to dziś wymarzone miejsce odpoczynku, dostępne dla wszystkich chętnych. Z jednej strony otoczone majestatyczną bryłą Zamku, z drugiej otwierające się na piękną panoramę doliny Wisły, tworzą czarującą przestrzeń, będącą idealną odskocznią od zgiełku miasta. Odtworzone Ogrody Zamku Królewskiego w Warszawie na nowo powracają do biegu historii nierozzerwalnie związanego z istnieniem Zamku, wyglądem Starego Miasta, a także, tak ważnej panoramy miasta od strony Wisły i układu całej Skarpy Warszawskiej, której są elementem. Ogrody są otwarte dla publiczności codziennie i stanowią doskonałe rozszerzenie i uzupełnienie muzealnych wnętrz zamkowych.

Ogrody Zamku Królewskiego w Warszawie są członkiem trzech organizacji międzynarodowych zrzeszających historyczne założenia ogrodowe Europy. Stanowią przystanek na Europejskim Szlaku Ogrodów Historycznych certyfikowanym przez Radę Europy. Reprezentują miejsce, które łączy w sobie wiele wartości: m.in. historycznych, krajobrazowych, naturalnych czy społecznych. Synergia wartości jest w niezwykle sposób widoczna w Królewskich Ogrodach, które przypominają o sile i wytrwałości narodu polskiego w dążeniu do odbudowy własnej stolicy zniszczonej działaniami wojennymi. Historyczna chwila powrotu Ogrodów do Zamku to symboliczne zakończenie procesu restytucji Zamku, odbudowy Starego Miasta i całej Warszawy.

Source URL:

<https://www.zamek-krolewski.pl/strona/wizyta-ogrody-zamkowe-historia-ogrodow/954-ogrody-zamku-krolewskiego-w-warszawie>